

Sygn. akt I USK 114/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania K. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Płocku
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 lutego 2023 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt III AUa 292/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2021 r., VI U 400/20, Sąd Okręgowy w Płocku zmienił decyzję z dnia 15 kwietnia 2020 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Płocku w ten sposób, że przyznał K. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 20 marca 2020 r. do 30 września 2020 r., a w pozostałym zakresie odwołanie oddalił i zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi wyrokiem z dnia 17 stycznia 2022 r., III AUa 292/21, oddalił apelację organu rentowego oraz zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (aktualnie jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.) przez uznanie, że odwołujący się spełnia wszystkie przesłanki do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. W jego ocenie stosowanie art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach budzi liczne wątpliwości, a do chwili obecnej brak jest w zasadzie orzeczeń Sądu Najwyższego, które dokonałyby jego wykładni oraz doprecyzowania w jakich sytuacjach powinien być stosowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności

należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepublikowane; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepublikowane; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Wbrew twierdzeniom skarżącego wykładnia art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości i nie zachodzi potrzeba zmiany przyjętego wcześniej stanowiska.

W postanowieniu z dnia 18 sierpnia 2021 r., II USK 170/21 (LEX nr 3398354) Sąd Najwyższy potwierdził, że warunki określone w art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej spełnia osoba zgłoszona do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat lub w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki, posiadająca okres składkowy i nieskładkowy krótszy od wymaganego, jeżeli stała się niezdolna do pracy w czasie trwania tego okresu, a także po jego ustaniu, jednak nie później niż w ciągu 6

miesiący. Odnośnie do wykładni art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej, Sąd Najwyższy wskazał, że skoro ustawodawca nie wprowadził żadnych rozróżnień dotyczących tego, czy wszystkie przerwy mają sumować się do maksymalnej dopuszczanej długości 6 miesięcy, czy też każda z nich nie powinna przekraczać 6 miesięcy, to i interpretatorowi nie wolno takich rozróżnień wprowadzać - *lege non distinguente nec nostrum est distinguere* (podobnie w wyroku z dnia 20 września 2005 r., II UK 30/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 246).

Z powyższego wynika, że gdyby wolą ustawodawcy było ograniczenie przerw w okresach ubezpieczenia do łącznego okresu 6 miesięcy, to zostałoby to wyrażone w treści art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej. Wobec braku takiego zastrzeżenia warunek posiadania okresów składkowych i nieskładkowych do dnia powstania niezdolności do pracy jest spełniony także wówczas, gdy wnioskodawca posiada kilka przerw w ubezpieczeniu, z których żadna nie przekracza 6 miesięcy.

Skoro zatem z ustalonego stanu faktycznego wynika, że wnioskodawca podejmował zatrudnienie dwukrotnie, w tym raz po zakończeniu nauki oraz że poszczególne przerwy w okresach ubezpieczenia (a nie wszystkie przerwy łącznie) nie były dłuższe niż 6 m-cy, a więc żadna z przerw w okresach ubezpieczenia nie przekraczała maksymalnego czasu przewidzianego w art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej, to prawidłowe było przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że odwołujący się spełnił warunki określone w tym przepisie i spełnia przesłanki uzyskania prawa do świadczenia w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z podanych względów Sąd Najwyższy w oparciu o art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.